

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

សំណុំរឿង

លេខ : ១៣៤/០០៦/២០០៧

ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧

សេចក្តីសម្រេច

លេខ : ០៩៤/០០៥/២០០៧ កបធ.ច

ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២៩៧/០៦ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៩០២/០១៧ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០២ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦០៦/០១៩ ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ១៣ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៦ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ

- បានឃើញសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលឱ្យឃុំព្រែកជ្រែកក្បាលឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង ចំនួន ១.៣៣១ នាក់ និង នៅឃុំសំពៅពូនក្បាលឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង ចំនួន ៧០២ នាក់
- បានឃើញពាក្យបណ្តឹងរបស់លោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ ប្តឹងទាមទារសុំឱ្យលុបឈ្មោះជនជាតិវៀតណាម ចំនួន ២.០៣៣ នាក់ និង សុំបដិសេធសេចក្តីសម្រេចរបស់ ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះហត្ថលេខាដោយឯកឧត្តម **អ៊ុយ ស៊ុនធី** នាថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០២ (តាមពិតគឺឆ្នាំ២០០៧) ដែលអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ បានទទួលនៅថ្ងៃទី ១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ វេលាម៉ោង ១០:៤៥ នាទី
- បានឃើញលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ របស់ឯកឧត្តម **សម រង្ស៊ី** ប្រធាន គណបក្សសម រង្ស៊ី ផ្ទេរសិទ្ធិជូនលោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** ជាតំណាងគណបក្សសមរង្ស៊ី ដើម្បីដាក់ ពាក្យបណ្តឹង និង ចូលរួមសវនាការជំនួសនៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានឃើញលិខិតឧទ្ទេសនាមលេខ ៨៣៨/០៧ គ.ជ.ប ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ ឧទ្ទេសនាមសមាជិក និងមន្ត្រីនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចូលរួមក្នុងសវនាការ ជំនុំជម្រះជាសាធារណៈនៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានឃើញកំណត់ហេតុស៊ើបអង្កេតនៅឃុំសំពៅពូន ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧
- បានឃើញកំណត់ហេតុស៊ើបអង្កេតនៅឃុំព្រែកជ្រែក ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧
- បានឃើញកំណត់ហេតុឆ្លើយបំភ្លឺរបស់លោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** កាលពីថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧
- បានឃើញកំណត់ហេតុឆ្លើយបំភ្លឺរបស់តំណាងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត កាលពី ថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧

ក្រោយពីបានស្តាប់របាយការណ៍របស់សមាជិករាយការណ៍
ក្រោយពីបានស្តាប់ចម្លើយរបស់គូភាគី
ក្រោយពីបានពិភាក្សាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ហើយ

- យល់ឃើញថា បណ្តឹងរបស់លោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** ជាបណ្តឹងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលបិទផ្សាយជា សាធារណៈបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង ។ យោងតាមមាត្រា ៦៤ ថ្មីនៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង តំណាងរាស្ត្រ និង ចំណុចទី៣ មាត្រា ២៦ ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

បណ្តឹងរបស់លោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** បានធ្វើឡើងត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ច្បាប់ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ អាចទទួលយកមកពិនិត្យបាន ទោះបីមានការខ្វះខាតនៅក្នុងកម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹង ដោយដាក់ កាលបរិច្ឆេទនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០២ តាមពិតគឺ ថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧

-យល់ឃើញថា នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង ក៏ដូចជាការឆ្លើយបំភ្លឺនៅពេលសាកសួរចម្លើយ លោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** បានទាមទារសុំឱ្យលុបឈ្មោះជនជាតិវៀតណាម ចំនួន ២.០៣៣ នាក់ ដោយសំអាងថា អ្នកទាំងនោះ ជាជនអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់ ដែលមករស់នៅប្រទេសកម្ពុជា ដោយគ្មានច្បាប់ អនុញ្ញាត ពុំមានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ គ្មានសៀវភៅស្នាក់នៅ មានតែប័ណ្ណស្នាក់នៅ តែមួយគត់ ហើយជនជាតិវៀតណាមមួយចំនួនរស់នៅលើដីវៀតណាម នៅពេលបោះឆ្នោតពួក គេមកចូលរួមបោះឆ្នោត ។ នៅក្នុងពេលសវនាការជំនុំជម្រះ លោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** ឆ្លើយបញ្ជាក់ថា ពុំមានភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែសង្កេតផ្ទាល់ឃើញថា ជនទាំងនោះ ជាជន វៀតណាម និយាយភាសាវៀតណាម របៀបរស់នៅជាវៀតណាម

-យល់ឃើញថា នៅក្នុងសវនាការជំនុំជម្រះនិងការឆ្លើយបំភ្លឺនៅពេលសាកសួរចម្លើយ ឯកឧត្តម **ហាន សនិ** ឯកឧត្តម **ម៉ៅ សុភារិទ្ធ** តំណាងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត បានបញ្ជាក់ថា ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សម្រេចបដិសេធពាក្យបណ្តឹង របស់លោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** ហើយរក្សាទុកឈ្មោះជនទាំង ២.០៣៣ នាក់ គឺសំអាងលើមូលហេតុបី :

- ១- អ្នកប្តឹងគ្មានភស្តុតាង ។ អ្នកប្តឹងមិនមានភស្តុតាង តាមការតម្រូវរបស់មាត្រា ៦៤ ថ្មី នៃច្បាប់បោះឆ្នោត ជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- ២- មេឃុំ និង មេប៉ុស្តិ៍ បានបញ្ជាក់ថា នៅពេលធ្វើបញ្ជីស្រង់ឈ្មោះជនអន្តោប្រវេសន៍បញ្ជូន មកក្រសួងមហាផ្ទៃ ជនទាំង ២.០៣៣ នាក់នេះ ពុំមានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីជនអន្តោ- ប្រវេសន៍ទេ ។
- ៣- សៀវភៅស្នាក់នៅរបស់អ្នកដែលគេត្រូវប្តឹងបានបញ្ជាក់ថា មានសញ្ជាតិខ្មែរ ។ អ្នកទាំង នោះមានទីលំនៅជាយូរមកហើយ និង មានដីធ្លីស្រែ ចំការ ។

-យល់ឃើញថា លោក **ឡុង ស៊ីមហ៊ា** ពុំមានភស្តុតាងដើម្បីសុំលុបឈ្មោះទាំង ២.០៣៣ នាក់ ចេញ ពីបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង ចំណែកឯការអះអាងរបស់សាមីខ្លួនពុំមានមូលដ្ឋានគតិយុត្តិឡើយ

-យល់ឃើញថា ការលើកឡើងរបស់ឯកឧត្តម **ហាន សនិ** និង ឯកឧត្តម **ម៉ៅ សុភារិទ្ធ** តំណាង គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដែលចង្អុលទៅលើមាត្រា ៦៤ ថ្មីនៃច្បាប់ស្តីពីការបោះ ឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ មានទម្ងន់ខាងផ្លូវច្បាប់ ដែលអាចយកជាការបាន

-យល់ឃើញថា តាមការស្រាវជ្រាវរបស់តំណាងក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ នៅឃុំព្រែកជ្រៃ ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល ប្រជាពលរដ្ឋ ចំនួន ១.៣៣១ នាក់ និង នៅឃុំសំពៅពូន ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល ប្រជាពលរដ្ឋ ចំនួន ៧០២ នាក់ ដែលលោក **ឡុង សឹមហិរ** ប្តឹងទាមទារសុំលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជី បោះឆ្នោតដំបូង សុទ្ធតែមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតចុងក្រោយ ស្របតាមមាត្រា ៥៤ ថ្មី ចំណុច "គ" នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ

-យល់ឃើញថា បញ្ជីឈ្មោះដែលលោក **ឡុង សឹមហិរ** ប្តឹងទាមទារសុំលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជី បោះឆ្នោតដំបូង នៅឃុំព្រែកជ្រៃ និង នៅឃុំសំពៅពូន ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល តាមការ ស៊ើបសួរដល់មូលដ្ឋានឃុំព្រែកជ្រៃ និង ឃុំសំពៅពូន របស់តំណាងក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ និង តាមការ ផ្ទៀងផ្ទាត់របស់នាយកដ្ឋានជំនាញ ដោយពិនិត្យទៅលើសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ កាលពីឆ្នាំ២០០៦ មានការអះអាងប្រហាក់ប្រហែលគ្នាថា គឺមានឈ្មោះមួយចំនួនធំ ឬ ស្ទើរតែ ទាំងអស់ដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះ ដែលលោក **ឡុង វិធី** បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ នៅឃុំព្រែកជ្រៃ និង នៅឃុំសំពៅពូន មានពាក្យបណ្តឹងរបស់លោក **ឌីណា សាគុណ** ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកាឆ្នាំ ២០០៦ ដែលក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ធ្លាប់បានពិនិត្យ និង សម្រេច រួចហើយ គឺ ÷

- ករណីឃុំព្រែកជ្រៃ តាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ០៨៦/០១៣/២០០៦ កបធ.ច ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ២០០៦ គឺតម្កល់សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ទុកជាបានការពេញទាំងមូល ។
- ករណីនៅឃុំសំពៅពូន តាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ០៨៤/០១១/២០០៦កបធ.ច ចុះថ្ងៃ ទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ គឺតម្កល់សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការ បោះឆ្នោត ប៉ុន្តែតម្រូវឱ្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សុំលុបឈ្មោះប្រជាពល- រដ្ឋ ចំនួន ០២នាក់ដែលបានស្លាប់ និង ប្រជាពលរដ្ឋ ចំនួន ២៦ នាក់ បានផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ នៅឃុំចុងឃ្នេរ ស្រុកសៀមរាប ខេត្តសៀមរាប ក្នុងចំណោមពលរដ្ឋដែលសុំលុបឈ្មោះ ចំនួន ៧៦៣ នាក់ ។ ចំណែកករណីនៅឃុំសំពៅពូន រក្សាទុកដដែល ។

-យល់ឃើញថា ការបញ្ជាក់អំពីធាតុពិតនៃអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ មិនមែនជាសមត្ថកិច្ច របស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញទេ

សម្រេច

មាត្រា ១. ~ ទទួលពាក្យបណ្តឹងរបស់លោក **ឡុង សីមហិរា** ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ទុកជាត្រឹម ត្រូវតាមទម្រង់ច្បាប់ ប៉ុន្តែបដិសេធចោលដោយខុសនឹងគតិច្បាប់ ។

មាត្រា ២. ~ តម្កល់សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះ ថ្ងៃទី ០៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលសម្រេច ÷

១-ឃុំព្រែកជ្រៃ រក្សាឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង ចំនួន ១.៣៣១ នាក់

២-ឃុំសំពៅពូន រក្សាឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូង ចំនួន ៧០២ នាក់

ទុកជាបានការពេញទាំងមូល ។

មាត្រា ៣. ~ សេចក្តីសម្រេចនេះ ប្រកាសនាសវនាការជាសាធារណៈ នៅរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ២១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ជាសេចក្តីសម្រេចស្ថាពរ បិទផ្លូវតវ៉ា ហើយមានអានុភាពអនុវត្តទៅលើអំណាច ទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង ត្រូវចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ២១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧

**ជ.ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ និង ជ.ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ
ប្រធាន**

ឯក សំរុល